

Cortez verovert Mexico

« Op de negende winddag in het jaar van het riet zal uit het Oosten een blanke God verschijnen. Hij zal zich opwerpen als de Heer van het land. »

Dat hadden reeds in oeroude tijden de priesters en profeten verkondigd. Volgens onze kalender viel het verschijnen van de « God uit het Oosten » op 22 april 1519. Het was een ongelooflijk toeval dat uitgerekend op deze dag elf Spaanse zeilschepen voor de Mexicaanse kust opdoken. Hun kommandant was Hernando Cortez, die zijn expeditie zonder de toelating van de Spaans-Westindische onderkoning had ondernomen. Met hem kwamen 500 geharnaste soldaten, 16 ruiters en 14 kleine kanonnen.

De boodschappers van de Azteken ijlden naar Tenochtitlan, de hoofdstad van Mexico. Ze meldden aan keizer Montezuma : « De blanke God is gekomen... zijn schepen hebben reusachtige vleugels... talrijke halfgoden met bleekgezichten begeleiden hem... hij is meester over vuur, bliksem en donder. Wonderbare wezens zijn geland, zij hebben twee koppen en zes benen... »

Daarmee bedoelden ze de ruiters, want men geloofde dat man en paard één geheel waren. Cortez had de kanonnen laten vuren om indruk te maken. Daarom berichtte men Montezuma dat hij meester was over donder en bliksem. Dus echt een God, de blanke God uit het Oosten ! De voorspelling uit de tijd van de stamvaders was vervuld.

De keizer had angst. Hij vreesde de toorn van de oude goden als men de Machtige

met het witte gelaat zou verwelkomen. Anderzijds dreigde de blanke God zich te zullen wreken mocht men hem niet met het hoogste eerbetoon bedenken. Wat moest hij doen, hoe kon hij Mexico van het onheil redden ?

Eerst bracht Montezuma een offer van honderd mensenlevens om de oude goden goedwillig te stemmen. Dan bood hij twaalf met goud gevulde manden aan de blanke God aan. Maar precies dat was Montezuma's grootste fout.

« Wij hebben een ongehoord rijk land ontdekt », riep Cortez, toen hij deze schatten zag. « Wanneer men ons al bij de verwelcoming zo'n vermogen schenkt, dan moet het goud in de schatkamers gewoon opgestapeld en voor het grijpen liggen ».

Montezuma's afgezanten maakten de eerbiedigste groeten van de keizer over maar ook de smeekbede, of de goddelijke gast het land weer zou willen verlaten.

Maar Cortez wou precies het tegenovergestelde.

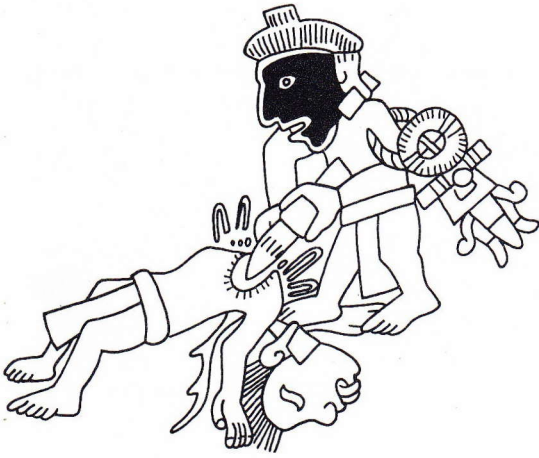
Hernando Cortez ontmoet Montezuma, de heerser over het Aztekenrijk, in de hoofdstad Tenochtitlan.

« Ik ben gekomen », liet hij zeggen, « om de heerser van Mexico een verbond voor te stellen met keizer Karel V die over Spanje en Duitsland regeert. Deze opdracht moet ik uitvoeren ».

Dat was zonder meer een leugen want Karel V wist helemaal niets van Mexico. Montezuma's gezanten begrepen in het geheel niet wat Cortez bedoelde. Maar tegenhouden konden zij hem niet. Hij was immers een God in hun ogen.

Cortez vernam dat Mexico door veel verschillende volkeren werd bewoond, maar enkel door de Azteken beheerst. Dus trad Cortez gewoon als bevrijder van de onderdrukten op en marcheerde met zijn handvol soldaten tot diep in het rijk van Montezuma. Maar al gauw kon niemand meer ontkennen dat de blanke God en zijn halfgoden veel menselijke gebreken hadden. Ze eisten goud, steeds meer goud. Toen hun roofzucht alsmar duidelijker aan het licht kwam, kwam het tot verbitterde gevechten. De Spanjaarden, die tot alles bereid waren, overwonnen in elke slag, ook tegen een honderdvoudige overmacht. Niets kon de blanke mannen tegenhouden.

Mensenoffers. Naar een Azteekse afbeelding.

Tijdens zijn veroveringstochten was Cortez er telkens weer getuige van hoe levende mensen geofferd werden aan de heidense goden. Op een keer was het weer zover. De priesters stonden al opgesteld. Plotseling gaf Cortez bevel om de afgodsbeelden kort en klein te slaan. De priesters verstevden van angst. Maar niets gebeurde — geen enkel teken van wraak uit de hemel. De macht van de oude goden was gebroken.

Dit feit kwam Montezuma ter ore en hij was bereid om de Spanjaarden in zijn hoofdstad te ontvangen. Cortez had nog nooit een stad aanschouwd die zo mooi was als Tenochtitlan. Deze prach-

tige stad lag op een eiland temidden van een groot meer en was door middel van dijken met het vasteland verbonden. Voor de stadspoort vond de beroemde ontmoeting plaats tussen de heerser van Mexico en Hernando Cortez.

« Gij treedt Uw rijk binnen », sprak Montezuma in de mening dat hij een God mocht begroeten, « alles wat ik bezit is voortaan het Uwe ».

Maar Cortez wou nog meer. Hij wou het land en de volkeren van het Mexicaanse rijk voor Spanje in bezit nemen. De Azteekse raadgevers maanden Montezuma tot voorzichtigheid aan want zij hadden al gauw doorzien dat Cortez geen goddelijke macht bezat. Toen de Spanjaarden dit begrepen en inzagen wat voor dodelijk gevaar hen wel bedreigde, wist de listige Cortez zich uit de hachelijke situatie te redden. Montezuma werd in het Spaanse hoofdkwartier opgesloten en gedwongen om zijn rijk aan de Spaanse heerser te schenken. Cortez liet daarover ook oorkonden uitvaardigen opdat alles ook administratief zou geregeld zijn. Hij zou zelf, als plaatsvervanger van Karel V, over Mexico regeren waarbij de besluiten zouden uitgevaardigd worden in naam van Montezuma.

Maar een vreselijke opstand barstte los onder de bevolking. Daarbij werd ook Montezuma gedood. De Spanjaarden verloren meer dan de helft van hun manschappen. Maar een jaar later kwamen ze met een drievoudige versterking en met 10.000 inheemse bondgenoten terug. Verscheidene weken woedde de slag om Tenochtitlan. Alle tempels en paleizen gingen in de vlammen op en uiteindelijk werd het een totale overwinning voor Cortez.

Karel V was bijzonder verrast toen een Spaanse edelman, wiens naam hij nog nooit had gehoord, het voormalige rijk van Montezuma aan zijn voeten legde. Cortez werd onderkoning benoemd, tot markgraaf bevorderd, en ontving uitgestrekte landerijen in Mexico.

Dr. Hans-Otto Meissner

De grote ontdekkingsreizigers

Uitgever : A.-R. Bergereau, Esso Belgium N.V.

Alle rechten voorbehouden. Gehele of gedeeltelijke reproductie enkel met schriftelijke toestemming.

Tekst : Dr. Hans-Otto Meissner.

Gedrukt door ALBE N.V./DEURNE.

Kleurenillustraties.

Ary Bergen : blz. 10, 14, 15, 18, 22, 25, 29, 31, 34, 37, 40, 43, 54

Alex De Mulder : blz. 65 en 66

Günter Heesch : blz. 81, 86, 91, 94, 97, 103

Heinz Spohr : blz. 6, 51, 57, 59, 62, 65, 67, 73, 76, 84, 106

Dan Wanders : blz. 44, 45, 47, 70, 79, 99, 102

Omslag : Dan Wanders

Tekeningen en kaarten - Werner Friedrichs :

blz. 8, 9, 12, 13, 16, 20, 21, 24, 27, 30, 33, 35, 36, 38, 42, 48, 49, 50, 53, 61, 69, 74, 78, 92, 95, 98, 101, 105.

Inhoudstafel

Biografie van Dr. Hans-Otto Meissner	2
Woord vooraf van Gaston de Gerlache	3
Wereldkaart uit 1571	4
Leif Erikson. De eerste ontdekking van Amerika	6
Marco Polo's reis naar China - Miljoenen schatten in bedelaarslumpen	10
Christoffel Columbus ontdekt een nieuwe wereld	13
Vasco da Gama. De eerste zeereis naar Indië	17
Hernando Cortez veroverd Mexico	21
Francisco Pizarro. Het afschuwelijke einde van de Inca	25
Fernando Magellaan. 18 mannen zeilen de wereld rond	28
Francisco de Orellana. De gevangenen van de Amazone	31
Samuel Champlain in Canada	34
Francis Drake. De verschrikking der zeven zeeën	37
Kapitein Cook ontdekt 1.000 eilanden	40
Alexander Mackenzie. Dwars doorheen Noord-Amerika	44
Gerhard Rohlfs. In de bakoven van de Sahara	47
David Livingstone. Een leven voor Afrika	50
Henry Stanley. De rotsenbreker	53
Fritjof Nansen. Door nacht en ijs naar de noordpool	56
August Andrée. In een ballon over de IJzee	61
Adrien de Gerlache opent de zeeroute naar de zuidpool	64
Roald Amundsen/Robert Scott. Strijd om de zuidpool	66
Paul Graetz. Met de auto dwars door Afrika... 60 jaar geleden	68
Howard Carter. De gouden farao	71
Sven Hedin volgt de zijderoute	75
Hugo Eckener. Schepen in de lucht	78
Louis Blériot. De eerste vlucht over het kanaal	82
Hans Bertram. Zes weken in de hel	85
Heinrich Harrer. De vlucht naar Tibet	89
Edmund Hillary. Op de hoogste bergtop ter wereld	93
Auguste Piccard. De hoogste hoogte, de diepste diepte	96
Thor Heyerdahl. Kontiki en Ra	100
Wilfried Erdmann. 420 dagen alleen aan boord	103
Moderne wereldkaart 1971	108
Belangrijke data voor de ontdekking van de wereld	110